

כאכב לל
לכ



לכיתות א-ג'

הלכה – צעירים ל"ט מלאכות – הכנת בגד

בשבת מברכין של חודש ניסן עסקנו ב-11 המלאכות הראשונות של ל"ט מלאכות שבת שעושים מאז שזורעים חיטים או דגנים אחרים עד שלבסוף טוחנים את הדגנים, מנפים הקמח, לשים הבצק ואופים בתנור. הפעם נלמד על הקבוצה השניה של המלאכות, מלאכות שקשורות להכנת בגד (משנה מסכת שבת פרק ז משנה ב):

[12] הגוזז את הצמר (וגם: לתלוש נוצות, שערות) [13] המלבנו (מכבס, סוחט, משרה במים) [14] והמנפצו (סורק את הצמר כדי להפריד את השערות) [15] והצובעו [15] והטווה (עושה חוטים מצמר, מפשתים, כותנה) [16] והמיסך (מותח את החוטים) [17] והעושה שתי בתי נירין (מכרין שתי טבעות או לולאות ומכניס בהם חוט) [18] והאורג שני חוטין (קולע שני חוטים) [19] והפוצע שני חוטין (מפריד שני חוטים) [20] הקושר [21] והמתיר [22] והתופר שתי תפירות [23] הקורע על מנת לתפור שתי תפירות.

כל כך הרבה מלאכות ניתן לעשות כשמכינים בגד על מנת ללבוש אותו.

הרבה מן המלאכות הללו, נעשות כיום במפעלים בהם טווים בדים ותופרים בגדים, וכן יש שיטות מודרניות ומשוכללות יותר איך מכינים בגד. אבל יש גם מלאכות שצריך לדעת שאסור לעשות בשבת. למשל: לתפור כפתור שנתלש; לקשור קשרים מיוחדים וחזקים במיוחד, וכן אסור להתיר אותם.

הרב שלמה גורן, היה הרב הראשי הראשון של צה"ל בדרגת אלוף, וביסס את כל נהלי הצבא בענייני כשרות, שבת ועוד ע"פ ההלכה. כשסיים את תפקידו בצבא הוא היה הרב הראשי של תל אביב, ואחר כך היה הרב הראשי לישראל. הוא היה תלמיד חכם מיוחד במינו. כתב הרבה על התלמוד ירושלמי, על הלכות צבא ומדינה, הלכות הרב הבית ועוד. הגיע עם ראשוני הלוחמים לכותל המערבי במלחמת ששת הימים, ותקע בשופר וברך ברכת "שהחיינו". אשתו, הרבנית צפיה, היא בתו של הרב דוד הכהן, הרב "הנזיר" [רב שנהג בנזירות]. היא היתה נשיאת "אמונה" – תנועת האשה הדתית לאומית, המפעילה מפעלי חסד רבים.

הרב גורן כתב תשובות רבות בהלכות שבת: מלחמה בשבת, עירוב חצרות ותחומין בצבא, ביטול בשבת, זמן השבת בצפון כדור הארץ ועוד.